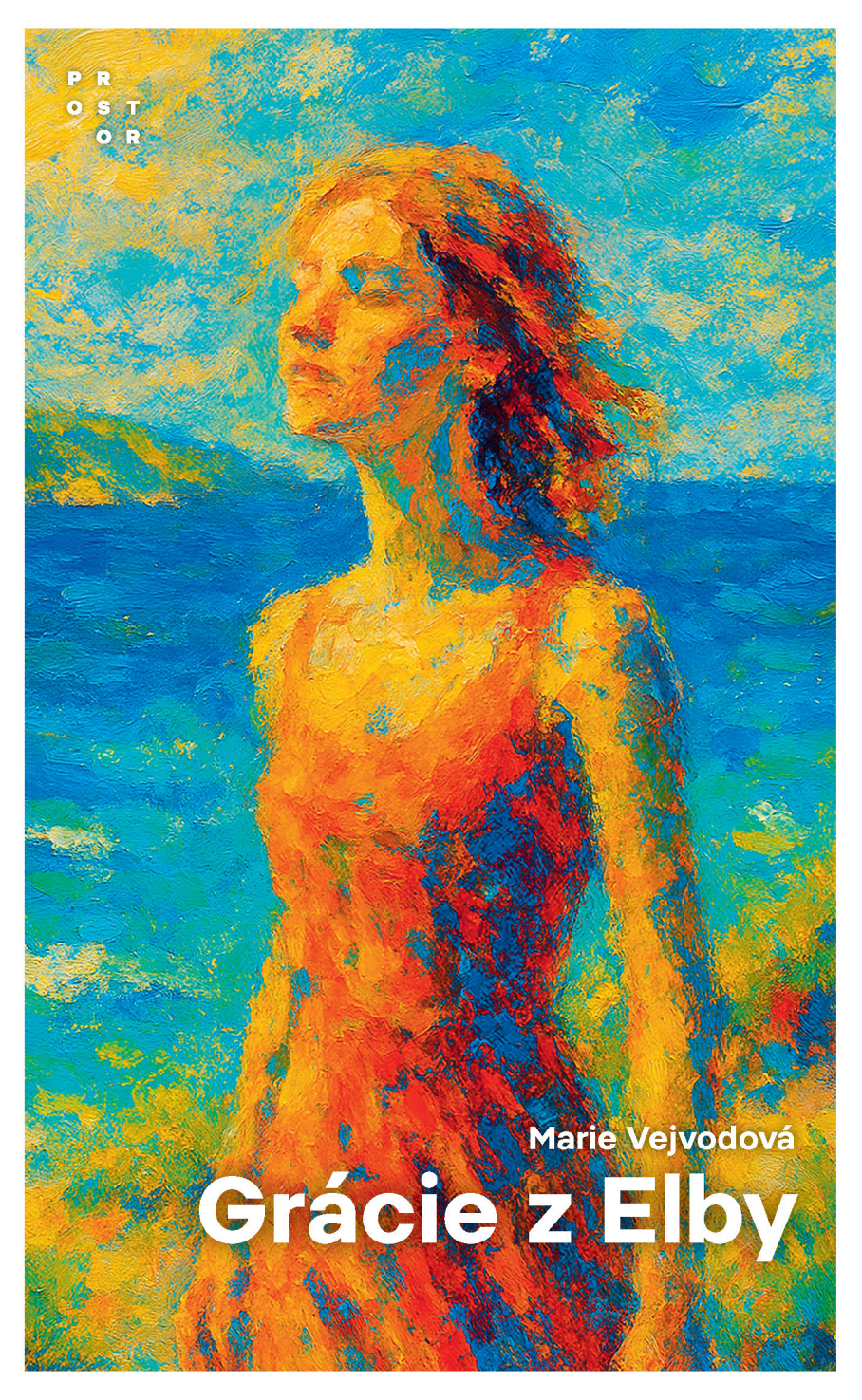

An impressionistic painting of a woman standing by the sea. The woman is depicted from the waist up, facing slightly to the left. Her skin is rendered in warm, vibrant tones of yellow, orange, and red, with visible brushstrokes. Her hair is dark and flowing. The background consists of a deep blue sea and a bright, textured sky in shades of blue and yellow. The overall style is expressive and colorful.

P
R
O
S
T
O
R

Marie Vejvodová

Grácie z Elby

Marie Vejvodová

**P R
O S T
O R**

Edice **Přítelkyně**

Marie Vejvodová

Grácie z Elby

Praha, 2025

P R
O S T
O R

Mámě,
mé nejvěrnější čtenářce

© Marie Vejvodová 2025
© PROSTOR 2025

ISBN 978-80-7260-644-3

Část první

Peklo / Inferno

1.

Dneska bych Tě mohla potkat. Protože vypadám aspoň trochu jako žena a líbím se sama sobě. Vzala jsem si šaty se žlutými proužky, které jsi na mně míval tak rád, a sandály s pásky posetými zlatými korálky. Dokonce jsem si namalovala pusy, i když na rudou bych si netroufla a asi by mi ani neslušela. Vlasy mám rozvrkočené jako vždycky, řekněme tomu nedbalá elegance. Já bych si Tě všimla první. Neschovala bych se ale v davu ani za reklamním stojanem. Naopak bych Ti šla vstříc. Cítil bys můj pohled na své po létu jistě snědé tváři, zbystril bys a pak bys mě taky uviděl. Usmál by ses. Očima. Koutky úst by se Ti sotva pohnuly. Měla jsem nejradši, když ses usmíval právě takhle. „Jsi to pořád ty?“ zeptal by ses, nebo bych jako první promluvila já? Kdoví.

Dneska bych Tě mohla potkat, protože zářím, a takovou sis mě vždycky přál. A není to jen těmi šaty se žlutými proužky. Na přicházející podzim jsem příliš vyletněná. Vítr mi každou chvíli vpluje pod sukni a na holých lýtkách vyraší hrbolky husí kůže. Možná z toho budu mít zánět močáku. Jenže já potřebuju mít ještě chvíli pocit, že léto, alespoň to babí, neskončilo. Že jiriny u babičky na zahradě budou kvést věčně a žíhaná jablka na stromě se stačí zbarvit dočervena, protože sluneční paprsky nejsou jen pomíjivé pozlátko, ale dokážou zahřát.

Dnešek je můj nejoblíbenější pracovní den roku. Každé z rána si přes šaty navléknu firemní tričko, skládáme ty největší knižní trháky do banánovek, naskočíme do do-
dávky a míříme na veletrh. U stánku sfouknu ze hřbetů prach, přejíždím prstem po obálkách a jednu po druhé vyskládám fotogenicky na pultík pod širým nebem ve stínu kaštanů spolu s přáním šťastné cesty do nějaké krásné, starožitné, dubové knihovny. Pak se jen culím na kolemjdoucí. Sem tam někdo zastaví, některou z knih prolistuje a korzuje dál.

Je jedna z posledních teplých slunečných sobot a lidé mají obvykle větší chuť na aperol spritz na zahradce nebo zmrzlinu ve vaflovém kornoutu než na literaturu. I komediant s bublifukem opodál je přitažlivější objekt zájmu. Vůbec mi to ale nevadí a culím se dál. Na komedianta nejvíc. Už celé čtyři hodiny, co jsem rozdala přes stovku úsměvů a prodala devět knih. Na hlavě má ošoupanou bekovku, šarmantní a udržovaný plnovous, balónové kalhoty s kšandami a ruce tučně potetované od opálených svalnatých ramen až k zápěstím. Občas po mně letmo mrkne, ale dělá, že má oči jenom pro ty svoje bubliny a diváky, z nichž snad něco kápne, když je tak hezky. Slunce dělá s našimi srdci divy. I já si proto dneska dovolím snít a bláhově si namlouvám, že život je stejně duhový jako mýdlové bubliny, a až mi skončí šichta, dostanu pozvání na aperol.

„Jak to jde?“ přisune se ke mně Linda. Pohltí mě známý oblak sladkého pivoňkového parfému a cigaretového kouře. Zase si dávala pauzičku.

„Klasika. Tři Pokorný, dvě Machový a tři Sexy,“ ušklíbnu se. Na mysli mám knižní vydání seriálu *Sex ve městě*, který pořád táhne i přesto, že od prvního dílu uběhlo už čtvrt století. Osamělé třicátnice asi nikdy nevyhynou.

Linda nehne ani brvou. Našemu žargonu rozumí a ostatně ví, že já si „nevrzla“, když použiju její slova, ani jednou už ani nepamatuju, natož třikrát.

„Vedeš. Já zatím Pokoru jenom dvakrát, zato ale čtyři Vyskočilky,“ zazubí se. Věra Vyskočilová se taky jen tak nevypaří. Jak to jen dělá, že píše tak dlouho, co já jsem živá, vychází jí jedna kniha za druhou a po každé je vmžiku vyprodaná? Život je očividně bezedná studnice inspirace. Až na ten můj.

„Jo, ta je teď v kurzu.“

„Dáš si kafe? Zaběhnu vedle do stánku,“ ptá se mě kolegyně, podle níž už nadešel čas na další siestu.

„Ne, dík. Vezmu si něco pak, až se skočím vyčurat,“ odvětim. *Dala bych si aperol*, zatoužím v duchu. „Hele, už musím. Támhleten chlápek vypadá, že něco chce.“

„Vyskočilovou?“

„Nepochybně!“ uchechtnu se.

Muž, co se právě objevil u mého pultu, vypadá jako ta pravá cílovka červené knihovny. Listuje knihou, na dálku ji nedokážu identifikovat.

„Dáte si?“ oslovím ho. *Bože, ten aperol mi stoupl do hlavy, a to jsem zatím ani žádný nevypila*. Vedoucí prodeje by mě příliš nepochválila. „Můžu vám nějak pomoci?“ opravím se.

Muž ke mně zmateně vzhledne. Má ospalé, ale vřelé tmavé oči.

„Jak moc?“ vypadne z něho prazvláštní češtinou.

„Prosím?“

„*How much?*“ zakoktá a mně dojde, že půjde asi o turistu, který se předtím pokoušel česky zeptat, kolik kniha stojí. Už podle jeho vzhledu mě mělo napadnout, že to bude cizinec. Na sobě má elegantní balonák příhodný pro toto počasí a na hlavě dokonce klobouk. Čeští stařečkové se neoblékají, jako by právě vyšli od krejčího.

„Čtyři sta devadesát devět,“ přečtu anglicky cenu na vnitřní straně obálky.

„*Sorry?*“ zopakuje a skloní se ke mně.

Nejsem si jistá, jestli mě špatně slyšel, nebo mi anglicky nerozuměl. U starších lidí člověk nikdy neví. Raději mu cifru ukážu napsanou černě na bílém.

Přehrabuje se mezi neznámými bankovkami.

„Euro ještě nemáme,“ omluvím se za Čechy, muž je ale příliš zabraný do úkolu najít správnou částku. V luxusní kožené peněženke zahlédnu bankovky s Karlem i Komenským, to by bylo akorát. Do cizí šrajtofle se ale prsty nestrkají a kromě něj o moje knihy stejně nikdo jiný nejeví zájem, tak trpělivě vyčkávám.

„*Thank you,*“ usměju se, když konečně zaplatí a má se k odchodu. Rázem mu ale přestanu věnovat pozornost.

V nose mě zašimrá bezstarostná svěžest a lehkost,

zároveň ale i smyslná tajuplnost, která vzbuzuje nespočet otázek a nezkrotnou touhu po odpovědích.

Tak přece jsi tady? Takhle přece voníš Ty! Zbystřím a roztěkaně se začnu rozhlížet na všechny strany. *Necítím to jen v nose, ale přímo v srdci!* dotknu se nevědomky prsty hrudníku. Nikde Tě ale nevidím. Že bys mě spatřil první a radši se vytratil dřív, než si Tě všimnu?

Počkat, vždyť to musel být ten cizinec! Vybavím si, jak se ke mně nakláněl, když mi podával peníze. Teď už za sebou nechal jen voňavou stopu, která sice není vidět, ale dokáže zasáhnout víc než rozkvetlá růžová zahrada.

Nechám stánek stánkem a rozeběhnu se za mužem. Pohybuje se pomalu a námořnický modrý šos jeho kabátu se zavlní kousek přede mnou.

„*Anything wrong?*“ ptá se zmateně, co se stalo, když ho doženu.

„*What perfume do you wear?*“ vychrlím na něj, jakmile mě čichové buňky přesvědčí, že zdrojem podmanivé vůně je opravdu on.

„*Scusi?*“ tentokrát ho natolik vyvedu z míry, že udiveně odpoví italsky.

No jasně, Ital! zajásám v duchu, když si uvědomím, na koho jsem to narazila. Italsky se domluvím poměrně obstojně a rázem spustím, cože to nosí za krásný parfém.

Ač se snažím mluvit jeho rodným jazykem, moje podivuhodná otázka ho poplete ještě víc. Už se chystám, že to vzdám. Koneckonců, co to tady vyvádím?

Nechápu samu sebe stejně jako ten nebohý stařík. Reakce těla byla rychlejší než mozku. Muži v tu chvíli ale svitne.

„Můj parfém?“ ujišťuje se italsky a já horlivě přikývnu. „Tak to bohužel netuším,“ povzdychne si zoufale, že mě musí zklamat, když jsme si konečně porozuměli. „Mohl bych se ale zeptat své ženy. Koupila mi ho ona. To víte, já bych si sám žádný asi nepořídil. V obchodech mají vždycky tolik lahvíček a jak se v tom má člověk vyznat?“ rozvykládá se, jak bývá u starších lidí zvykem. Já ho ale netaktně přeruším, jestli náhodou nemá tužku a papír.

Když z tašky vytáhne cestovní poznámkový blok, kde má úhledným rukopisem zapsané základní fráze pro přežití v České republice, pod větičku *una birra, per favore* s českým překladem „jedno pivo, prosím“ spěšně naškrábu *Beáta* a svoje telefonní číslo, aby mi mohl dát vědět, pokud jméno osudného parfému vypátrá.

„*Beatrice!*“ vykřikne a v tmavých očích mu nadšeně blýskne. Až v tu chvíli mi dojde, že si koupil náš výběr „toho nejlepšího“ z Alighierovy *Božské komedie*. Jako by Dante napsal něco, co není dobré. Ne každý čtenář dnešní doby má ale asi dostatek času nebo trpělivosti na bichle. *K čemu mu ale bude v češtině?* Nestihnu se na to zeptat. Starý pán se omlouvá, že na něj jeho žena čeká u stánku s českým křišťálem a jistě hartusí, kde tak dlouho vězí, když už by se ráda posadila někde na sluníčku na kapučínko.

Vrátím se k pultu a najednou mě přepadne smutek ze vši té krásy, kterou poslední teplé dny dokážou vykouzlit. Je to totiž krása, která bolí, protože se loučí. Rovnodennost je za dveřmi, a ať se nám to líbí, nebo ne, s ní i podzim. Cítím ho ve vzduchu. Listy na stro-
mech se na pohled stále ještě zelenají, jejich jemná, avšak těžší kořeněná vůně ale prozrazuje, že už má-
jí něco odžito. Zhluboka se nadechnu. Bezstarostnost a lehkost se rozplynuly. Nejsi tu – a za momentální smutek nemůže jen odcházející léto.

Vypařil se i mistr Bublifuk. Do bekovky se mu už asi dokutálelo dost drobných a možná i nějaká ta Něm-
cová a Jan Amos na pivo a večeri. Proč by je měl utrácet za aperol? Anebo se přesunul do jiné části parku, kde kolem něj místo bláhové prodavačky knih krouží na inlajnech nějaká vysportovaná štabajzna.

Kouknu na hodinky. *Uf, ještě dvě hodiny.* Na tenhle den jsem se tak těšila, a teď se nemůžu dočkat, až bude po něm. Duhová bublina mých snů a fantazie praskla. Pohladím tvrdou obálku knihy.

„To je ta nová Vyskočilová? Manželka říkala, že by si to chtěla přečíst,“ vytrhne mě z myšlenek mužský hlas a pronikavé aroma citrusů. Muž chce asi volbou parfému budit dojem, že je v pohodě a nad věcí. Obávám se však, že jde spíš o pouhou snahu než realitu. Ani nejsilnější voňka nepromění veřejné toalety v salon krásy.

Nejsi to Ty.

2.

Dneska bych Tě nechtěla potkat. Slunce překonává samo sebe a září stejně jako předchozí dny, moje světlo ale zhaslo. Zlato, co se blýská za oknem, mi nijak nepomáhá a paradoxně to dělá ještě horší. Představuju si, jak lidé s kelímkem latéčka ze Starbucks spěchají na schůzku, a i když jdou do práce, sluneční paprsky jim malují úsměv na tváře. A já nechápu, že život venku může být tak radostný a běžet si vesele dál, když ten můj se zastavil. Copak nemůže mít trošku empatie? Kéž by pršelo! Ocelové, zlověstně zamračené nebe by bylo mnohem věrnějším odrazem mého vlastního světa.

Dneska Tě nepotkám, protože se odtud pravděpodobně vůbec nevyhrabu. Nejsem ani schopná vstát z postele a udělat si doma kafe z kávovaru, natož abych se culila na baristu v kavárně, aby mi do bílé pěny cappuccina namaloval srdíčko. Jsem totiž „endo girl“ a měsíc co měsíc mě navštěvuje endometrióza. Přezdívá se jí „mysteriózní nemoc“ a ani v dnešní době se toho o ní spoustu ještě neví. Třeba proč se děložní sliznice rozhodne růst i jinde v těle než jen v děloze a proč sakra zrovna mně?! Každý případ je navíc úplně jiný, takže zatímco některé ženy ani nevědí, že endometriózu mají, já se svíjím v bolestech, jako právě teď.

Endo je nelítostná jako Jack Rozparovač, který tím nejostřejším nožem vyřezává z podbřišku orgány.

Jeden po druhém, pomalu, dlouze, zažíva... Choulím se v povlečení s modrými puntíky stočená do klubíčka jako zraněné zvíře v noře. Necítím ale teplo a pocit bezpečí, jen bolest, bolest a zase bolest. A takhle bys mě dneska viděl, kdyby tenkrát, kdybychom se...

Co bys udělal? Dřív jsi mě pohladil něžně po vlasech a přinesl ohřívací lahev na břicho. Na tváři se Ti zračila starost, já z ní ale vyčetla i výčitku, proč život trestá zrovna nás? Jsem vlastně ráda, že tu teď nejsi. Zasloužíš si někoho lepšího. S dlouhými rovnými vlasy obarvenými na jahodovou blond, v košilových šatech. Představuju si, že nějak takhle vypadají interiérové designérky, co rády fotografují. Aspoň to mi o Agátě řekla tehdy máma, když mi oznámila, že ses nakonec přece jen oženil. Chtěla bych vidět, jak Tě vyfotila. Jestli zachytila Tvůj neviditelný úsměv, nebo jí přijdeš k zulíbání, když se směješ na celé kolo?

Jsem ráda, že tu teď nejsi a nevidíš mě zoufalou, zranitelnou, skuhrající nad svým životem, protože já si ho takhle taky nevysnila.

Možná nás to na začátku k sobě táhlo, protože jsme spolu strávili tolik času jako děti v blaženém, bezstarostném věku. Hráli jsme si s tvými autíčky, zmrzlina nám kapala na vypraná bílá trička a nám to bylo úplně fuk. Pořád máš nejradši pistáciovou? Dneska už konečně chutná jako oříšky, my si ji ale dávali hlavně kvůli té lákavé, křiklavě zelené barvě. To jsme ještě na dětských ramínkách nenesli všechnu tíhu světa. Jenže to bylo dávno... Jako dospělí, jako manželé bychom si

ji ale přehazovali z jednoho na druhého, abychom sami sobě trochu ulevili. Proto se přece říká, že ve dvou se to lépe táhne, ne? Jenže jak dlouho to pak dokážeš opravdu nést, zvlášť když to není tvůj vlastní náklad?

Adelina slova „*someone like you, I wish nothing but...*“, respektive vyzvánění telefonu mě vytrhne z myšlenek. Nikoli z bolesti. Nechci s nikým mluvit. Jenže zaměstnaný člověk se tomu v úterý dopoledne vyhne stěží. A moje stará známá Endo si nenechá domluvit, aby si pro svou srdečnou návštěvu vybrala jiný den. Třeba sobotu, aby mi zkazila celý víkend.

„Kde proboha vězíš? Vrbice tě zabije!“ vychrlí na mě Linda do telefonu místo pozdravu, když mi připomene, co samozřejmě moc dobře vím, a sice že už jsem měla být dávno v práci.

„Je mi hrozně,“ zmůžu se na odpověď.

„Jenže tobě je, Beo, hrozně *pořád!*“ povzdychne si a nemusím jí vidět do tváře, abych věděla, že právě protočila panenky. Už i moje nejmilejší kolegyněka a po těch letech, co spolu sdílíme kancelář s výhledem na Vyšehrad, i kamarádka si myslí, že simuluju. Mladí, krásní zdraví lidé chápou jen těžko, že všichni na světě taky nejsou jen mladí, krásní a zdraví. *Přestal bys mě časem chápat i Ty?* Nořím se opět do své hlavy.

„Beáto, posloucháš mě?“ vrátí mě Linda zpátky na zem. „Co chceš jako dělat? Křest začíná za pár hodin a musíme toho ještě mrtě připravit. Nehodlám to dělat sama a věř mi, že Vrbice taky ne.“

Sakra! zakleju v duchu.

Dneska už nejsem rozverná prodavačka v letních šatech, co na trhu prodává knížky a listuje si ve verších nebo pomrkává na komedianty, když kolem nejde zrovna žádný zákazník. Měla bych být asertivní PR manažerka, co pochlebuje novinářům, aby napsali pochvalnou recenzi na výlevy každého pisálka, co je natolik přesvědčený o významnosti svého života, že by byla škoda, kdyby ho žil jenom on, a sdílí ho s celým světem.

Dnešní křest je toho názorným příkladem. Jakási Blanka Vašíčková z Chrudimi kopla do zadku svého sebestředného manžela, který jí „nikdy nerozuměl“ a „nemiloval ji takovou, jaká je“. A tak si sbalila kufrы a odjela si válet šunky na Bari. Kdo dneska nebyl na Bari, jako by nebyl. Tam si nabrnkla zazobaného Taliána, co naplat že nad hrobem, aspoň bude dřív dědit, a začala své známé na sociálních sítích spamovat vyfiltrovanými fotkami průzračného moře a opulentních kopečků *gelata* s komentáři typu: život je jako zmrzlina, užij si ho, než se rozpustí.

Mé šéfové Vrbické to naneštěstí přišlo geniální: „Víte, kolik žen se s ní ztotožní a inspirují se od ní?“ Celý náš tým minimálně. Podvedená a následně rozvedená Vrbice, Linda věčně na mizině, Máša s dcerkou s autismem, Simča a její máma, které se vrátila rakovina, a já svíjející se v bolestech můžeme dosvědčit, že život nechutná vždycky jako jahodová zmrzlina. Cílem práce v marketingu je ale dát lidem naději,

že může. Liší se akorát produkt, který to má zaručit. A tak se z postů na Facebooku proškrtaly neodpus- titelné gramatické prohřešky, zachovaly se emotivní výkřiky typu „on je tak sladkej“ – těžko říct zda *cor- netto pistacchio*, nebo ten fešák – a dneska večer onen návod na štěstí zalijeme proseccem. Při rozpačitém usrkávání ze skleniček se budeme modlit, ať se pro- dají tisíce výtisků a autorka už do konce života nebude muset odlepit svůj opálený zadek z pláže.

„A sakra!“ zakleju do telefonu.

„Líp bych to neřekla,“ souhlasí Linda. „Je mi to líto, zlato, ale seber se a brzy na viděnou v kanclu.“

Vysoukám se z pelechu. Místo čerstvého kafe do sebe hodím dva ibáče a zírám do šatní skříně, co bych mohla vyměnit za svoje kyticované pyžamo.

Adele už mě zase volá.

Snad to není šéfová! polije mě studený pot.

Tonička, bliká jméno na displeji.

„Promiň, babi, ale teď to fakt nejde,“ řeknu nahlas telefonu, nikoli však do telefonu.

Nechám ho zvonit, babička mi jistě odpustí. Vždyť už mi u ní prošly daleko horší přešlapy, a odšoupu se do koupelny. Nevím, jak dnešek zvládnou, vyčistit si zu- by ale snad ještě jo.

3.

Zvládla jsem to. Vždycky to nějak zvládnou a vždycky se divím, že se mi to vlastně povedlo. Buď za to může chemie, kterou se láduju horem dolem a na nohy by postavila i nebožtíka, nebo to, že jdu přes mrtvoly, nejčastěji svoji vlastní. Pokaždé se zkrátka stane zázrak: nakonec vstanu, rozhrnu těžké závěsy, když to stihnu, kopnu do sebe kafe a snažím se vypadat naživu. Dneska je to ta samá písnička.

„Sluší ti to,“ přivítá mě Máša ráno v práci.

Jak mi to může slušet, když se sotva držím na nohou?
mám sto chutí zařvat.

„Díky,“ řeknu namísto toho.

Vždyť přesně o to mi koneckonců jde, ne?

Endo je škodolibá a závistivá spoléčnice, co druhým ženám nepřije nic dobrého. Taký je ale ostatním neviditelná, a tak se mi často daří předstírat, že je v mém životě všechno v cajku. Před tátou, mámou – když výjimečně projeví zájem –, šéfovou, Toničkou, i když ta mi na to skočí málokdy a radši jí v tyhle dny nevolám. Co Ty? Prohlédl bys mě? Občas se mi dařilo zatajit to i Tobě. V takových chvílích jsem neplakala nahlas, ale tiše plakalo moje srdce. Lidé, co spolu chtějí strávit zbytek života, by o sobě ale měli znát všechno, ne? Nebo aspoň to nejhorší, aby věděli, do čeho jdou.

„Jak to šlape, dámy? Vašíčková byla nadšená!“

vytrhne mě Vrvice z bloumání, když se k nám vřítí do kanceláře.

Uplynulý večer se vydařil. Prosecco teklo proudem a na háček se chytily rovnou dvě novinářky. Obě rozvedené, vypadlo z nich, když jsem jim zdarma – proto na křest pravděpodobně vůbec přišly – dolévala třetí skleničku. Blančina opálená tvář tak bude zářit na obálkách nejčtenějších tuzemských magazínů pro ženy.

„Mám tu pro vás další perličku,“ ukáže šéfová na sloupečky pečlivě vyskládaných svazků, které se tu přes noc objevily jako mávnutím kouzelného proutku. Na aromatu knihy právě přivezené z tiskárny jsme si už všechny vybudovaly závislost. Ať jde o jakoukoli sláтанinu, obřadně ji otevřeme, zavřeme oči, zhluboka se nadechneme a vydechneme se slastným „aaa...“, jako bychom dělaly reklamu ne na literaturu, ale orosenou lahev koly vytaženou z lednice. Onen opojný chemický koktejl lepidla, papíru a inkoustu na nás působí jako droga, kterou nám vlévají do žil, abychom se nabudily a s chutí se pustily do práce.

Ta nejnovější se jmenuje *Esence života*. Usměvává blondýna ve sněhobílých háčkovaných šatech na obálce – autorka Romana Kopánková, dedukuju – se zavřenýma očima požitkářsky čichá uprostřed levandulového pole k purpurovým květům.

Nikdy jsem Tvou manželku neviděla, takhle si ale představuju Agátu. Jako ztělesnění ženskosti, která mně chybí. V takových šatech bych se svojí hranatou chlapeckou postavou, veslařskými rameny, i když ze

sportovních výkonů je nemám, a skoro sto osmdesáti čísla vypadala jako strašák do zelí. Zato ony působí něžně jako éterické víly, zároveň v sobě ale mají sílu koně a rodí jednoho potomka za druhým.

S Lindou si vyměníme pohled, který nepotřebuje vysvětlivky. Co ale můžeme čekat jiného, když pracujeme v nakladatelství literatury pro ženy?

Otáčím stránkami s barevnými obrázky květín, až narazím na kapitolu s názvem „Jak mi aromaterapie změnila život“. Očividně půjde o další silný osobní příběh, a ty teď frčí. Tipuju, že zdejší Kopánková dřív makala v korporátu, upadla do těžkých depresí nebo bojovala s mentální anorexií – nejlépe obojí – a úplně vyhořela. Pak ale obrátila svůj žebříček hodnot vzhůru nohama, postavila samu sebe na první místo, škrobený kostýmek vyměnila za rozevláté šaty a s proutěným košíkem vyběhla do luk a hájů.

Já byla venkovem odkojená. Už jako malá jsem s babičkou chodila za humny sbírat bezinky nebo heřmánky. „Před heřmánkem klekni a před bezem smekni,“ učila mě. Jenže jsem asi netrefila dobu. Kdybych to dělala dneska, vydělávala bych těžký prachy jako Kopánková, která z nasbíraných kvítek míchá voňavé olejčky. Maže je pak ženám jako med kolem pusy spolu s radami, ať vyslyší volání srdce a jdou za svým snem. Jedině tak najdou štěstí a omládnou o deset let stejně jako ona.

„To bude hit,“ ujede mi sarkasticky.

„To doufám,“ chytí mě Vrbice za slovo. „Romana

pozitíří přijde osobně probrat mediální strategii, tak ať jste do té doby *ready*, dámy!“

Z holek už se stačily stát nejlepší kámošky, řekneme si s Lindou pohledem beze slov.

„Udělal by mi *někdo* kafe?“ prohodí ještě jako nevinnou řečnickou otázku.

„Což znamená: jedna z vás mi *hned teď* udělá kafe,“ přeloží s povzdychem Simča její slova, když šéfová zmizí ve své kanceláři.

„Já to vezmu,“ chopím se úkolu. „Potřebuju si trochu protáhnout nohy.“

„Bez cukru, s kapkou mandlovýho mlíka,“ houkne na mě přes rameno Máša, jako bychom to všechny neznaly nazpaměť, a já se se smíchem přesunu ke kávovaru.

Ve skutečnosti mě nebolí nohy, nedokážu se ale na tu blondatou divu na obálce dál dívat.

Potřebovala bych pauzu. Nejen na kafe. Pauzu od všech Agát, Vašíčkových a Kopánkových. Pauzu od života.

Od *svého* života!

4.

„Zase máš *bolení*?“ zapípá esemeska od Lindy.

Nejdřív ji ignoruju, pak ale pocítím nutkavou potřebu ji opravit.

„Moje *bolení* se jmenuje endometrióza,“ nadatlu-
ju dotčeně do telefonu. Za ty roky by si to už koneč-
ně mohla zapamatovat a nemít pořád dokola stejné
hloupé otázky.

Chudák Linda, nemyslí to zle. Když je mi ale bídně
a bolest mi šíří útroby i srdce – to jde ruku v ruce –,
pocity frustrace a beznaděje se začnou valit ven. Jiní
lidé mají za terč manžely, matky, svoje potomky ne-
bo psy a kočky. Já žiju sama, tak většinou dusím v so-
bě, že mě tenhle život v bolesti a samotě vůbec neba-
ví. Jakmile je ale někdo na ráně, nedokážu se udržet.
Nedávno to schytl finanční poradce, který mi v dobré
vůli chtěl po telefonu nabídnout výhodný spořicí účet,
dneska v práci nebohá Romana Kopánková.

Byla jsem na ni vskutku zvědavá. Někdy mám
podezření, že ty dokonalé, těžko od sebe rozeznatel-
né ženy na fotografiích vytvořila AI a nemůžou být
z masa a kostí. Její ruka, kterou mi podala na sezná-
mení, byla ale teplá a hebká a příjemně voněla. Nikoli
však po levanduli. Připomínala mi spíš svěží, právě
rozvinutý květ růžového lotosu, který právě zmáčely
kapky vody. Věnovala mi zářivý úsměv a nabídla, ať
jí říkám Mano. Jako správná piáristka bych se mě-
la chytit hozené rukavice a navázat mezi námi pro
obě prospěšné pouto. Ve svém psychickém a fyzic-
kém rozpoložení jsem se jí ale div nevysmála do její
bezchybné tváře.

„Kdyby moje kniha dokázala pomoci jedné je-
diné ženě, má smysl,“ švitořila Kopánková zapáleně,

a tím mě rozzuřila ještě víc. Proč musí trpět spasitelským komplexem a nestačí, že pomohla sama sobě? Její vlídný úsměv a projevy přátelství jsem si navíc vyložila tak, že ve mně vidí ztrápenou chudinku a tou jednou jedinou ženou, kterou může zachránit, bych mohla být já. Zvlášť když mi na rozloučenou podala malou lahvičku, abych mohla její zázračný elixír rovnou vyzkoušet.

Naneštěstí jsem sama doma a nemám se na co vymluvit. Endo mi bez ptaní naplánovala, jak strávím dnešní večer. Sklenička po šichtě s kamarádkou to nebude. Linda na moji zprávu už neodpověděla. Buď neměla na moje fňukání náladu, nebo do ní už teď buší její nový šamstr. Sex jí nezávidím. Většinou mi přináší více bolesti než potěšení. Zato lidský dotek bych si nechala líbit. Máša sice na nějaké vysedávání po barech může taky zapomenout a hned po práci spěchala vyzvednout od mámy svou malou dcerku, aspoň ale není sama. A tak ať chci, nebo ne, otevřu bibli božské Many.

Aromaterapie využívá k péči o zdraví a krásu vonné látky, které blahodárně působí na tělo, mysl i psychiku, píše Kopánková na úvod. Rostlinné vůně nejsou jen wellness pomůcka, ale skutečná medicína, protože propojení s přírodou a našimi kořeny prospívá fyzickému i duševnímu zdraví. Ať už nás trápí chronické, či akutní potíže, vůně dokážou nastartovat ozdravné procesy v těle a jsou věrnými pomocníky a průvodci na naší cestě k plnému zdraví.

To jsou mi ale divy, ušklíbnu se. Babička mi vařivala

diviznový čaj při zahlenění, a když jsem se škrábala, nebylo účinnější náplasti než z jitrocele. Některé bylinky opravdu voní moc hezky. Třeba pronikavou medovou mateřídoušku poznám ještě dřív, než spatřím na prosluněné stráni fialový koberec. Tonička snítku přidávala i do čočky nebo fazolačky, prý abychom po obědě neprděly. Ale že by vůně mohly pomoci při poruchách štítné žlázy, infekcích nebo zánětu močáku, se mi moc nezdá. Listuju rejstříkem neduhů. Přímo hořím zvědavostí, jaká kytky mě dovede ke spáse. Endometrióza ale na seznamu samozřejmě chybí.

Různým jiným nemocem, cukrovce, alergiím a intolerancím se obecně věnuje spousta pozornosti a je to samo sebou v pořádku. Dneska už se těžko najde člověk, kterého by se nějakým způsobem nedotkla například rakovina, a je hrozné sledovat, čím pacienti a jejich blízcí procházejí. Naše Simča z práce je toho názorným příkladem. Počet žen, které sužuje Endo, je ale trojnásobně větší než třeba počet mužů s rakovinou prostaty. Do výzkumu prostaty jde přitom dvacetkrát více peněz. Vyléčit endometriózu se ještě nepodařilo, ale kdo ví, jestli by lék nebyl už dávno na světě, kdyby takové bolesti šířaly chlapy. Myslím, že některé zdravotní trable jsou prostě pořád tabu, zvlášť když jsou spojené se ženami a nedej bože s krvácením!

„Na endometriózu se přece neumírá, ne?“ slyším občas přemoudřelé komentáře. To je zaplat pánbůh pravda, často ale jen přežívám, než že bych opravdu žila. Podle světových statistik mě Endo okrádá o deset

produktivních hodin týdně, což dělá pět set dvacet hodin ročně, které bych mohla trávit sportem, klábosením s přáteli nebo třeba záchranou světa. Ani nechci vědět, kolik mě tahle sranda stojí. Můžu si za to ale očividně sama. Měla bych přece meditovat, cpát se hormony do konce života, jít pod kudlu nebo, jak radí Mana, natpatlat si na břicho éterický olejíček. *Vůně vám ale dokážou pomoci jen do té míry, do jaké pomáháte sama sobě*, říká kniha, jako by mi s poučně zdviženým prstíkem promlouvala do duše sama terapeutka.

Telefon opět zavibruje.

Kdo by to mohl být? Linda má už jistě lepší zábavu než si textovat se zahořklou kolegyní a s Toničkou si jenom voláme. Její artróza si s esemeskami nerozumí.

Na displeji zahlédnu neznámé číslo a cizí předvolbu. Kde mají +39? Zvědavě sáhnu po mobilu. A pak mi to dojde.

To musí být ten italský gentleman! Uběhl už skoro týden od chvíle, kdy jsme se potkali na veletrhu. Dočista se mi vykouřil z hlavy a s ním i jeho vůně. Opravdu je to ale on.

„*Cara Beatrice*,“ čtu v italštině první řádky. „*Omlouvám se, že se ozývám až nyní, a navíc v tuto pozdní hodinu. Věřím však, že mladé krásné ženy nechodí spát se slepicemi jako my duchodci. Musel jsem ale zachytit moment prozření, kdy mě na chvíli opustila má přítelkyně skleróza, a vzpomněl jsem si na naše setkání a o co jste mě požádala.*“ Trochu se mi uleví, že nejsem jediná, koho sužuje nějaká „óza“. „*Parfém se jmenuje Per LUI značky Grazia*

dell'Elba. Moje drahá Camilla mi ho pořídila na ostrově Elba, kde jsme se poznali, a neuplyne rok, abychom se tam nevrátili. Jestli ji neznáte, můžeme vřele doporučit. Je tam božsky. My žijeme ve Florencii, která je nedaleko, a rádi Vás tu kdykoli uvítáme. Cordiali saluti, Tommaso,“ dočtu zprávu do konce.

Na Elbě jsem nikdy nebyla, přemítám a v tu chvíli mě osvítlí. *Neříkala jsem, že potřebuju pauzu?* Vyskočit z křeččího kolečka, ve kterém se pořád dokola točí jen práce, bolest a strach z toho, jak kvůli Endo zvládnou práci. Mohla bych si třeba prodloužit léto, se kterým se teď tak nerada loučím. Co kdybych si tedy vyrazila na Elbu? A je to jenom náhoda, že parfém, který mi Tě připomněl, se v překladu jmenuje zrovna Pro NĚJ?

Jakmile se mi nápad zrodil v hlavě, nejde už zapudit. Na okamžik dokonce zapomenu i na tu prokletou bolest.

Grazia, přealuju sladce znějící slovo na jazyku jako sousto *tiramisù* a chtěla bych zjistit, jak taková „gracie“ v životě opravdu chutná.

5.

Vždycky mě mrzelo, že jsem po tátovi nezdédila jeho pomněnkové oči. Babička říkala, že za jeho mládí by za ně holky „šly světa kraj“. Třeba by to fungovalo

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy **Grácie z Elby**.

Pokud se Vám ukáзка líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.